

DÁTUMBÖNGÉSZŐ

MÁJUS

1. 1942 Debrecenben megszületik **Petróczi Sándor** tanár. 1987-től Vásárhelyen a Moziüzemi Vállalat igazgatója, majd a szegedi Mozgóképfilm Kft. igazgatója, a Mozisok Országos Szövetségének elnöke.

3. 1868 Megalapítják a város első pénzintézetét, a Hódmezővásárhelyi Takarékpénztárt (Nagytakaréék).

5. 1986 A Városi Televízió megkezdí adását.

8. 1849 A város megünnepli a Függetlenségi Nyilatkozatot. E nap emlékére a Piac teret Kossuth térnek, a Vásárteret Szabadság térnek nevezik el.

11. 1823 Vásárhelyen megszületik **Kovács Ferenc** jogász, politikus, író, akadémikus. 1861-ben és 1881-ben Vásárhely országgyűlési képviselője. Kiemelkedő mecénási tevékenysége. Felesége Küry Terézia (1829–1904) mecénás.

1929 Vásárhelyen megszületik **Forgács Péterné Török Eszter** orvos, kardiológus, kandidátus. Németh László író legkedvesebb tanítványa. Az Országos Kardiológiai Intézet munkatársa, majd osztályvezetője. Fő kutatási területe a hipertónia (Németh László is ebben a betegségben szenved).

1970 Debrecenben meghal **Pákozdy Ferenc** vásárhelyi születésű költő, műfordító. *A Tisza sirálya* című kötete 1927-ben, a *Förgetegben* című 1943-ban jelenik meg. Testvére Pákozdy László Márton (1910–1993) református lelkész, vallástörténész.

12. 1910 Vásárhelyen megszületik **Paku Imre** irodalomtörténész, szerkesztő. Az Új Idők Irodalmi Rt. Könyvkiadó, a Révai és a Szépirodalmi Könyvkiadó szerkesztője, majd a Magvető Kiadó lektora. Az 1935-ös vásárhelyi írótalálkozó egyik szervezője.

15. 1935 Vásárhelyen megszületik **Gabányi László** kosárlabdázó, gépészmérnök. 155-szeres magyar válogatott, háromszor választják az év játékosának. 1955-ben Európa-bajnok. Részt vesz a Budapest Sportcsarnok terveinek előkészítésében.

20. 1934 Felavatják az Országzászlót a Kossuth téren.

JÚNIUS

3. 1835 Szeghalmon megszületik **Szabó János** református lelkész, költő, karnagy. A Békés-Bánáti Egyházmegye esperese, 1897-től Vásárhelyen az Ótemplom lelkésze. Versei jelennek meg a *Vasárnapi Újságban*. Unokája Szabó Magda (1917–2007) író.

4. 1926 Vásárhelyen megszületik **Osváth Béla** színházigazgató, kritikus, dramaturg. 1946–1947-ben az ún. Osváth-színház vezetője, majd a Tornyai Múzeum igazgatója. 1963-tól a Nemzeti Színház fődramaturgja. Barátság fűzi Németh Lászlóhoz, aki őt művében Hantai néven szerepelteti. Nagypapja Fáy Béla (1868–1956) orvos, felesége Czirbusz Piroska (1930–1999) mecénás.

12. 1989 Visszaállítják a város régi címerét.

13. 1932 Vásárhelyen megszületik **Szabó (Nikolin) Éva** újságíró, műsorvezető, riporter, szerkesztő, költő. 1964-től a Magyar Rádió főmunkatársa. Számos nyelv-művelő és szépirodalmi gyermekkönyv szerzője, szerkesztője. Férje Szabó Iván (1913–1998) festőművész.

18. 1927 Vásárhelyen megszületik **Ilosfalvy (Irhás) Róbert** operaénekes. 1962 és 1984 között a kölni opera tagja. Fellép Európa legjelentősebb operaszínházain, valamint San Franciscóban és a New York-i Carnegie Hallban. Egyik utolsó nagy szerepe Erkel Bánk bánja. Számos hanglemezfelvétel szólólistája.

1903. születik Reisinger Miklós (Galyasi) költő, múzeumigazgató. Meghal: 1974.

29. 1864 Első érettségi vizsga a gimnáziumban.

JÚLIUS

1. 1872 Országgyűlési képviselővé választja a város Kossuth Lajost.

5. 1950 +40 Celsius-fokot mérnek a városban.

9. 1989 Los Angelesben meghal **Orbán Ferenc** vásárhelyi születésű atléta, főiskolai világbajnok, olimpiikon, újságíró. Testvére Orbán Sándor (1893–1955) nátaénekes.

13-17. 1885 **Blaha Lujza** vendégszerepel Vásárhelyen.

14. 1934 Megalakul a **Tornyai Társaság**, Többek között tagja Bálint Sándor, Bibó Lajos, Darvassy István, József Attila, Kiss Lajos, Kohán György, Madácsy László, Pásztor János

27. 1849 **Kossuth Zsuzsanna** kórházi járőr körútja során Vásárhelyre látogat.

31. 1935 Vásárhelyen megszületik **Antal Imre** zongoraművész, műsorvezető, riporter, konferanszié, zenei szerkesztő. Zongoraművészként számos nemzetközi és hazai díjat nyer. Pályája 1970-ben derékba török. 1972-től a Magyar Televízió főmunkatársa, 2004-től a Magyar Televízió Örökös Tagja.

Összeállította: Kovács István